

Här Fernand Etgen
President vun der Deputéiertechamber
19, um Krautmaart
L-1728 Lëtzebuerg

Lëtzebuerg, den 18. August 2021

Här President,
sou wéi d'Chambersreglement et virgesäit, biede mir lech, dës parlamentaresch Fro un d'Madamm Banneminister an un den Här Minister fir d'Kulte weiderzeleeden.

An engem rezenten Artikel aus dem Luxemburger Wort schwätzt e Verrieder vum Syfel (Syndicat des Fabriques d'Eglise du Luxembourg asbl) eng Rei Mësstänn un, déi virun allem d'Gestioun vun de Kierchen a Kapellen op kommunalem Niveau betreffen.

Deemno gesäit den Auteur et als eng Diskriminatioun un, datt eng Gemeng, am Fall wou eng Konventioun gemaach gëtt, net entscheede kann, ob se eng finanziell Entschiedegung freet oder net, wann d'Kierch eng reliéis Gebailechkeet weiderhin notze wëll. Et wär deemno dowéinst diskriminatoresch, well an deene meeschte Gemengen an der Reegel kee lokale Veräi fir d'Notze vu kommunalen an ëffentleche Gebailechkeete bezuele muss. Iwwerdeems wier d'Héicht vun der Zomm, déi gesetzlech mat bis zu 2500 Euro uginn ass, disproportionéiert, besonnesch bei de Kapellen, déi dacks just eemol d'Joer fir e reliösen Zweck genotzt ginn. Des Weidere gëtt am Artikel kritiséiert, datt den Bannministère an déi besote Gemeng d'Méiglechkeet, datt keng Konventioun gemaach gëtt, wéi d'Gesetz dat och erméiglecht an et vum Staatsrot bestätegt ginn ass, einfach ignoréieren.

An den Ae vum Auteur féiert dëst zu absurde Situatiounen. Hei sief ernimmt, datt z.B. bei enger Kapell an der Gemeng Konsdref de Leit et onméiglech gemaach gouf, eng reliéis Feier an der Kapell ofzehalen, esou datt d'Leit sech hu missen niewent dem Grondstéck versammelen. An den Ae vum Auteur ass dëst iwwerdeems och eng rechtlech ganz problematesch Decisioun, well d'Gesetz iwwert Kierchefabrécke vum 17.1.2018 mat kengem Wuert virgesäit, datt beim status quo vun der Notzung vun enger Kierch, also ouni Konventioun, hei keng reliéis Handlung méi däerf stattfannen. Dobäi kënnt, datt d'Verweigerung vun der Erlabnes duerch d'Gemeng, eng Mass an der besoter Kapell ze feieren, eng onrechtméisseg Behënnerung vun der lokaler chrëschtlecher Gemeinschaft ass, fir hire Glawe kënnen auszeüben.

An deem Kontext hätte mir folgend Froen un d'Regierung:

1. Gesäit d'Regierung et net als diskriminatoresch un, datt d'Kierchefabrécken (resp. de Kierchefong) am Fall vun enger Konventioun, dozou verpflichtet kënne ginn, eng finanziell

Entscheidung un déi jeeweileg Gemeng ze bezuelen, obwuel dëst an der Reegel fir aner lokal kommunal Veräiner net virgesinn ass?

2. Gesäit d'Regierung dat net als Agrëff an d'Autonomie communale, wann am Circulaire n°3989 de Gemenge gesot gëtt, datt eng Konventioun sech imposéiert, wann eng Kierch fir reliéis Zwecker genotzt gëtt, obwuel dat am Gesetz explizitt just als Méiglechkeet ugi gëtt?
3. Gesäit d'Regierung déi Zomm vu bis zu 2500 Euro, déi d'Gemeng fir d'Notze vun enger reliéiser Gebailechkeet - och Kapell - am Fall vun enger Konventioun froe muss, net als disproportioniéiert un?
4. Ass dat Beispill aus der Gemeng Konsdref an den Ae vun der Regierung net eng onrechtméisseg Behënnerung am Hibréck op d'Ausübe vum Glawen, Persounen den Zoutrëtt zu enger reliéiser Gebailechkeet ze verweigeren, an ass dat net am Widdersproch zu der internationaler, europäescher an nationaler Gesetzgebung, déi d'Recht op d'Reliounsfräiheet an d'Ausübung vun enger Relioun garantéieren?

Mat déiwem Respekt,

Fernand Kartheiser
Deputéierten

Jeff Engelen
Deputéierten

LE GOUVERNEMENT
DU GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG
Ministère de l'Intérieur

La Ministre

La Ministre de l'Intérieur
à
Monsieur le Ministre aux Relations avec
le Parlement

Luxembourg, le 20 septembre 2021

Objet : Question parlementaire n°4867 du 18 août 2021 des honorables Députés Fernand Kartheiser et Jeff Engelen concernant la gestion des églises et chapelles au niveau communal

Monsieur le Ministre,

J'ai l'honneur de vous faire parvenir en annexe la réponse à la question parlementaire sous rubrique.

Veillez agréer, Monsieur le Ministre, l'expression de ma haute considération.

La Ministre de l'Intérieur

Taina Bofferding

Äntwert vun der Madamm Inneministes, Taina Bofferding, an dem Här Kultusminister, Xavier Bettel, op d'parlamentaresch Fro n° 4867 vun den honorabelen Deputéierten Fernand Kartheiser a Jeff Engelen zum Sujet „Gestion des églises et chapelles au niveau communal“

Während d'Mise à Dispositioun vun de Kierchen un de Fong, an deemno och d'Bezuele vun enger Indemnitéit un d'Gemengen, iwwert d'Gesetz vum 13. Februar 2018 iwwert d'Gestioun vun de Kierchegebaier gereegelt sinn, ginn et keng gesetzlech Bestëmmungen, déi eng Gemeng verpflichten, hire lokale Veräiner eng Entscheedung fir d'Mise à Dispositioun vun engem Lokal, engem Terrain oder anere Gebailechkeeten ze froen.

Wann eng Gemeng Propriétaire vun engem Kierchegebai ass, wat dem Ausübe vum kathoulesche Kult déngt, gesäit den Artikel 14 vum Gesetz folgend 2 Méiglechkeete vir:

- Déi Kierchegebaier kënnen un de Fong ofgetruede ginn, souguer à titre gratuit ;
- Déi Kierchegebaier kënnen dem Fong zur Verfügung gestallt ginn.

Wann d'Gemeng entscheet, fir dem Fong e Kierchegebai zur Verfügung ze stellen, muss dat duerch eng Konventioun geschéien, fir eng Lafzäit vu 5 bis 9 Joer, mat der Méiglechkeet fir dës ze verlängeren an op Basis vun enger järerlecher Indemnitéit vun 1.000 bis 2.500 EUR¹.

Op d'Obligatioun vun enger Konventioun ass schonn an der Circulaire n°3560 vum 18. Abrëll 2018 higewisen ginn : *“Toute mise à disposition revêt la forme d'une convention entre la commune et le Fonds”*.

Dës Obligatioun ass och an engem Uerteel vun der Cour administrative confirméiert ginn (CA 30 mars 2021, 44362C): *“... à côté de leur vocation culturelle manifeste, ces édifices religieux sont appelés, naturellement encore, à servir, fût-ce de manière sporadique, à l'exercice d'abord du culte catholique. A cette fin, la conclusion d'une convention avec le Fonds s'impose. (...) ... un édifice religieux est mis à disposition du Fonds suivant convention, à conclure en application de l'article 14,...”*, wouriwwer d'Inneministes d'Gemengen duerch d'Circulaire n°3989 vum 30. Abrëll 2021 och informéiert huet.

De Montant vun der Indemnitéit ass gesetzlech fixéiert ginn an entsprécht enger Moyenne vun ongeféier 5€ pro Joer a pro Quadratmeter Grundfläch.

D'Konditiounen vun enger Mise à Dispositioun vun enger Kierch si vum Gesetz fixéiert ginn, an d'Regierung gesäit dodra weder en Agrëff an d'Gemengenautonomie nach eng onrechtméisseg Behënnerung vum Ausübe vum Glawen.

---

¹ Article 14 alinéa 2 de la loi du 13 février 2018 sur la gestion des édifices religieux et autres biens relevant du culte catholique, ainsi que sur l'interdiction du financement des cultes par les communes : « Ces édifices peuvent aussi être mis à disposition du Fonds par voie de convention qu'il a conclue avec la commune concernée pour un terme de cinq à neuf ans, renouvelable par tacite reconduction. »